

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

روش‌های نوین تدریس برای آموزش علوم تجربی دوره ی ابتدایی

زهرا تنها

دانشجوی کارشناسی آموزش الهیات دانشگاه فرهنگیان

چکیده

علوم تجربی یکی از دروس مهم دوره ی ابتدایی است و امروزه این حوزه آموزش ابتدایی شاهد تحولات چشم گیری است، به نحوی که آموزش کاربردی این درس اهمیت بسیاری پیدا کرده و متولیان تعلیم و تربیت به دنبال کاربرست و یادگیری عمیق در این درس هستند. ایجاد تحول در روندهای گذشته برای دستیابی به این اهداف اجتناب ناپذیر است. در این راستا اجرای الگوهای نوین یادگیری - یاد دهی یکی از اجزاء مهم این تحول است. هدف این تحقیق معرفی روش های نوین موثر در آموزش علوم تجربی است. روش تحقیق این مطالعه توصیفی- تحلیلی بود که با استفاده منابع کتابخانه ای مورد بررسی قرار گرفته است. یافته ها نشان داد روش های تدریس ساخت گرایی، کاوشگری، بدیعه پردازی و بحث گروهی از جمله روش های فعال هستند که آموزگاران می توانند از این روش ها برای یادگیری عمیق تر، داشتن کلاس پویا و فعال بهره جویند.

واژگان کلیدی: علوم تجربی، روش تدریس نوین، ابتدایی

مقدمه

تدریس و یادگیری در فرایند آموزش و پرورش دارای اهمیت ویژه ای می باشد. مطالعه عوامل و عناصر گوناگونی که در تدریس و یادگیری مؤثر هستند برای همه دست اندرکاران، علاقه مندان به ویژه معلمان ضروری است. دانش آموزی که به مدرسه وارد می شود از یک سو دارای نیروی خداداد کنجکاوی است، نیرویی که هر لحظه او را به یافتن دانشی تازه و پاسخی برای پرسش های بی شمارش می کشاند و از سوی دیگر این دانش آموز باید برای زندگی در دنیای فردا که دنیای علم و تکنولوژی است آماده شود. برای آموزش علوم باید سعی شود که فرایند یاد گیری از حالت انفعالی یعنی یاد گیری به روش سنتی به حالت یادگیری فعال و نوین درآید. در اینجاست که بخش تئوری باید به گونه ای با بخش عملی آمیخته شود که هم قوه ی جستجوگری را در دانش آموزان شکوفا نماید و هم دانستن و کشف مجهولات را برای آنها نشاط آور سازد و هم آنچه را برای زندگی در دنیای امروز و فردا به آن نیازمندند به آنها بیاموزد (بدریان، ۱۳۸۴). آموزش فعال و پویای درس علوم تجربی

فرد را قادر می سازد راه حل مسائل و کشف مجهولات را بیابد که این آموختن برای زیستن است. در حقیقت با خروج از رویکرد آموزشی حافظه پرور و به چالش کشاندن ذهن فراگیران از طریق انجام فعالیتهای آزمایشگاهی مناسب و همچنین نگاه بین رشته‌ای به آموزش علوم تجربی، می توان فراگیران را در رویکرد یاددهی- یادگیری فعال نموده و روحیه انجام فعالیتهای گروهی و مشارکتی را در آنها پرورش داد (اصفا، بدریان، ۱۳۸۵).

فراگیری علوم تجربی به کودکان کمک می کند تا روش های شناخت دنیای اطراف خود را بهبود بخشند. برای این منظور آن ها باید مفاهیمی کسب کنند که به آن ها کمک کند تا تجارب خود را با یکدیگر مرتبط سازند. آن ها باید روش های کسب اطلاعات، سازماندهی، کاربرد و آزمایش کرده را بیاموزند. فعالیت های علوم تجربی توانایی آن ها را در درک دنیای اطراف تقویت می کند و آنان را برای تصمیم گیری های هوشمندانه و حل مسایل زندگیشان یاری می دهد. امروزه آموختن